

Udskriftsdato: 18. december 2025

2023/1 BSF 43 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod PFAS i pesticider i landbruget

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 9. november 2023 af Søren Egge Rasmussen (EL), Pelle Dragsted (EL), Jette Gottlieb (EL), Runa Friis Hansen (EL), Anne Hegelund (EL), Rosa Lund (EL), Trine Pertou Mach (EL), Søren Søndergaard (EL) og Victoria Velasquez (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om forbud mod PFAS i pesticider i landbruget

Folketinget pålægger regeringen at arbejde for et forbud imod PFAS i sprøjtegift og pesticider i EU. Regeringen pålægges at fremsætte et lovforslag, der forbyder brugen af pesticider med PFAS i Danmark, indtil sådanne regler indføres i EU.

Bemærkninger til forslaget

PFAS er en gruppe af mere end 12.000 fluorstoffer, der dukker op flere og flere steder. Vi har bl.a. oplevet et stigende problem med fund af PFAS, herunder PFOS, i vores drikkevand, havskum, fødevarer og dyrehold.

I 2020 fandt myndighederne PFAS-stoffer i 89 pct. af grundvandsboringerne i hele landet (»Tonsvis af PFAS-pesticider er brugt i landbruget gennem 70 år. Alligevel er de undtaget et forbud mod PFAS«, danwatch.dk, den 24. marts 2023). I den sidste opgørelse fra De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS), som viser forekomst af PFAS-stoffer i de almene vandværkers boringskontrol for perioden den 1. oktober 2022 til den 30. september 2023, var der i 15,6 pct. af de undersøgte drikkevandsboringer fund af PFAS (opgjort som sum af PFOS, PFOA, PFNA og PFHxS), mens grænseværdien på 0,002 µg/l var overskredet i 6,7 pct. af de undersøgte boringer, som vandværkerne havde analyseret ved boringskontrollen (»Forekomst af PFAS-stoffer i de almene vandværkers boringskontrol for perioden 1/10-2022 til 30/9-2023«, GEUS, 2023, www.geus.dk).

Ifølge Danwatch har det i mange år været og er fortsat tilladt at sprøjte med mindst 11 PFAS-pesticider, og ifølge en optælling fra GEUS og Miljøstyrelsens Bekæmpelsesmiddelstatistik har der været spredt 2,7 mio. l PFAS-pesticider i Danmark. Der sprøjtes altså pesticider, der kan nedbrydes til PFAS, ud over danske marker, samtidig med at bekymringen for PFAS i grundvandet vokser, jf. artiklen i Danwatch som omtalt ovenfor.

Forekomsten af PFAS kan ikke længere relateres alene til punktkilder eller havskum, da GEUS' database viser en udbredelse med fund af disse evighedskemikalier i boringer, der indvinder grundvand under marker med jordbrug, ved punktkilder som brandøvelsespladser og andre forureningstyper. Alligevel har den danske regering eksplicit undtaget pesticider fra sit forslag til et kommende EU-forbud mod PFAS, som Danmark og flere andre lande har sendt til Europa-Kommissionen.

Når Danmark på europæisk plan arbejder for et forbud mod PFAS og PFAS-stoffet TFA, er det ulogisk at acceptere risikoen for, at så massiv en anvendelse af PFAS-pesticider i landbruget kan medføre forurening med PFAS-stoffer og TFA af miljøet og grundvandet.

Derfor bør Danmark også i EU arbejde for et forbud mod anvendelse af PFAS i pesticider i hele EU, og indtil sådanne regler gennemføres, bør Danmark gennemføre et nationalt forbud mod brugen af pesticider, der indeholder PFAS.

Skriftlig fremsættelse

Søren Egge Rasmussen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod PFAS i pesticider i landbruget.

(Beslutningsforslag nr. B 43)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.